

Zorgverzekeraars in 2015 (Campagne 2016)

Opdrachtgever: Consumentenbond
Augustus 2016

Index

1. Introductie
 2. Resultaten per zorgconcern
 3. Resultaten per verzekerde
 4. Solvabiliteit en bestemming resultaat zorgverzekeraars
 5. Resultaten per zorglabel
 6. Conclusies
- Appendix

1 Introductie

- I. Achtergrond en opdracht
- II. Methodologie en Scope
- III. Marktoverzicht

1 Introductie – Achtergrond & Opdracht

Achtergrond

- Zorgverzekeraars hebben de taak om bij te dragen aan een *goede* en *toegankelijke* zorgvoorziening tegen een *eerlijke* prijs. De Consumentenbond volgt de zorgverzekeraars al enige jaren op de voet om te kijken of producten worden aangeboden tegen een eerlijke prijs.
- Wanneer verzekeraars veel winst maken, dan zou de gevraagde prijs van hun producten weleens te hoog kunnen zijn. Voor de Consumentenbond is het dus zaak inzicht te krijgen in deze winsten én in de bestemming ervan (oppotten of teruggeven).
- Dit rapport is het resultaat van het vierde PREMIEJAGEN onderzoek. Het biedt inzicht in de financiële prestaties van de zorgverzekeraars in 2015 en de belangrijkste ontwikkelingen ten opzichte van eerdere jaren. Daarnaast biedt het een gefundeerd antwoord op de vraag of zorgverzekeraars niet te veel winst maken.

Key Intelligence Question Premiejagen IV:

Hoe presteerden de 4 zorgverzekeraars en hun onderliggende labels over de jaren 2014 en 2015, specifiek m.b.t. winst, solvabiliteit en kostenopbouw?

1 Introductie – Achtergrond & Opdracht

De gebruikelijke intelligence vraagstukken worden aangepakt b.v.:

- Wat zijn de marktaandelen van de vier grote zorgverzekeraars en hoe hebben de marktaandelen zich ontwikkeld de afgelopen jaren?
- Hoe ontwikkelen de winsten zich per concern, label, product (basis of aanvullend) en per verzekerde?
- Wat zijn de gemaakte kosten, waar bestonden deze kosten uit en hoe hebben deze zich ontwikkeld de afgelopen jaren?

..en specifiek voor het 2016 project wordt extra nadruk gelegd op het 'winstgedrag' van de zorgverzekeraars:

- Hoe ontwikkelde de solvabiliteit zich over 2014-2015?
- Hoeveel winst wordt gemaakt boven de vereiste solvabiliteitspercentages? (totaal en per verzekerde)?
- Hoeveel winst wordt er opgepot en hoeveel ziet de consument terug via premieverlagingen?
 - Zijn hierin patronen zichtbaar over de jaren heen?
- Kunnen we aanvullende inzichten bieden in hoe de winst wordt opgebouwd?

Daarnaast ontwikkelen we een eenvoudige methodiek om de verzekeraars te beoordelen naar de Consumentenbond norm.

1 Introductie – Methodologie & Scope

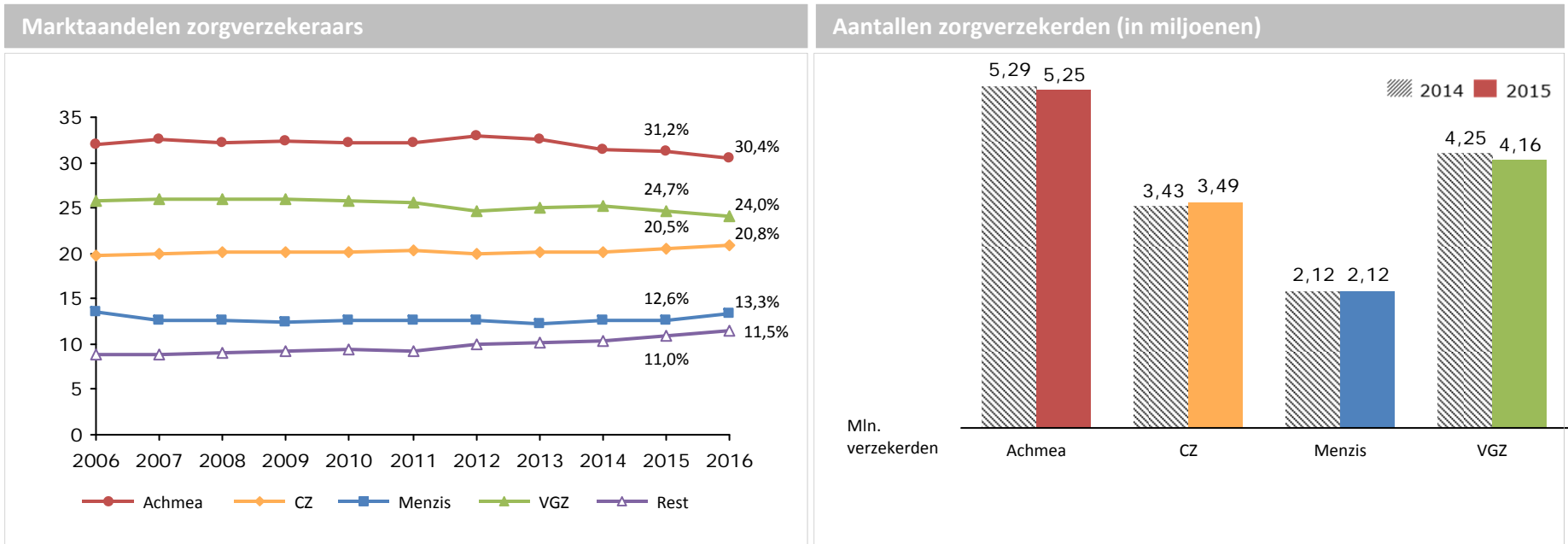
Methodologie

- De grootste 4 concerns zijn onderzocht op holding niveau onderzocht en op de individuele labels. Samen zijn deze verzekeraars goed voor een kleine 90% van de zorgverzekeringsmarkt.
- De basis voor het onderzoek zijn de 'jaarcijfers basisverzekering' die iedere verzekeraar (nu voor het tweede jaar) volgens een standaardtemplate aanlevert.
- Net als in 2014 levert Achmea de cijfers alleen voor de individuele labels en niet geconsolideerd voor de holding. Voor Achmea worden waar nodig daarom gewogen gemiddelden gebruikt.
- Er is tevens gebruik gemaakt van aanvullende bronnen (b.v. jaarverslagen en NZA) en de verzekeraars zijn direct benaderd met aanvullende vragen.

Scope 2015: de 4 grote zorgverzekeraars en hun labels

- **Achmea**
 - Avéro
 - De Friesland
 - FBTO
 - Interpolis
 - OZF Achmea
 - Zilveren Kruis (incl. Agis per 1-1-2015)
- **CZ**
 - CZ
 - Delta Lloyd
 - OHRA (2 sublabels)
- **VGZ**
 - IZA
 - IZZ
 - UMC
 - Univé
 - VGZ (2 sublabels)
- **Menzis**
 - AnderZorg
 - Azivo
 - Menzis

1 Introductie – Marktoverzicht

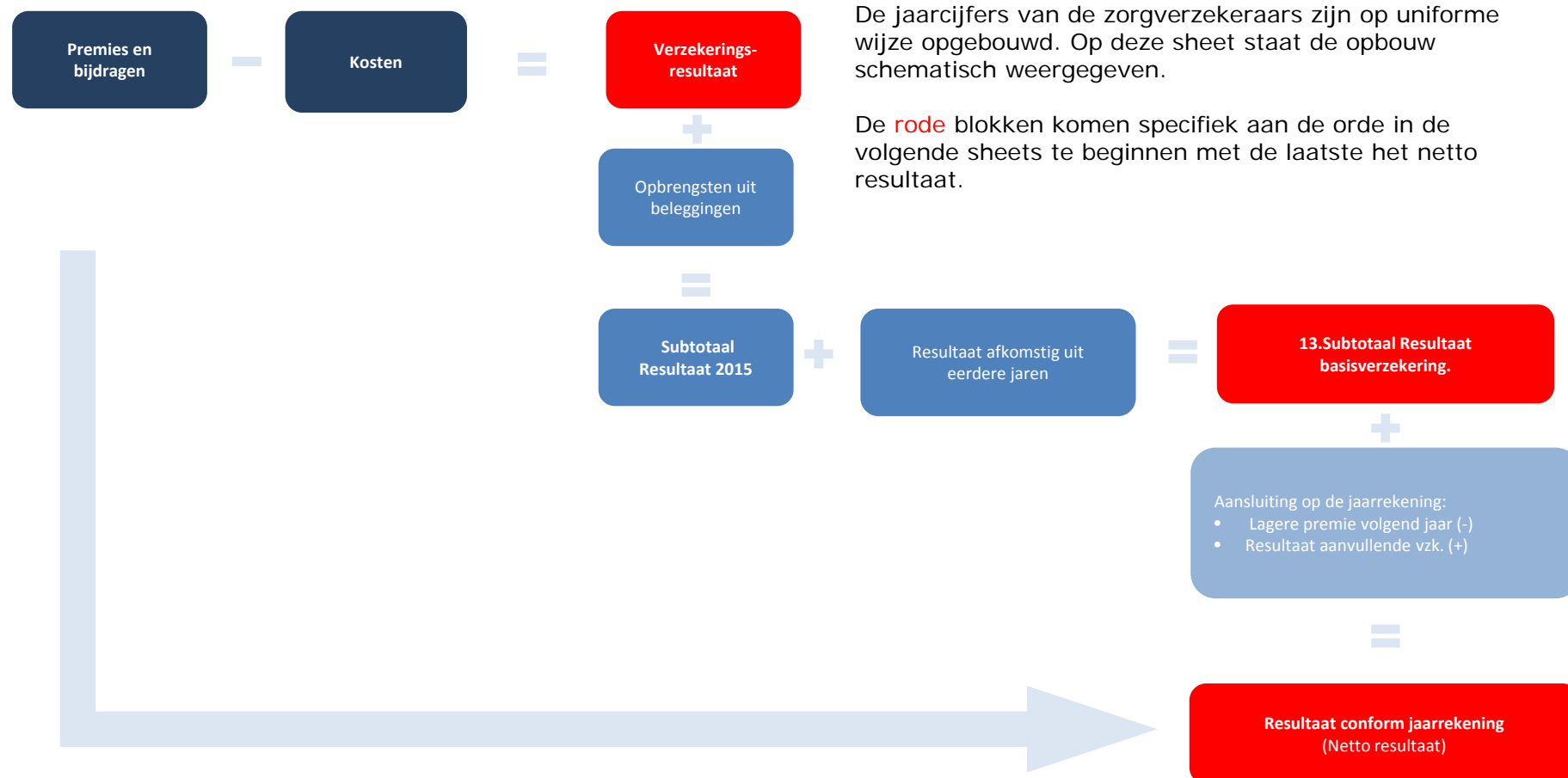
- Hoewel **Achmea** nog steeds marktleider is, neemt hun marktaandeel al 4 jaar op rij af: van 33% in 2012 naar 30,4% in 2016.
- **CZ** laat al 4 jaar op rij een kleine groei zien: van 19,9% in 2012 naar 20,8% in 2016.
- Opvallend is dat het marktaandeel van de **overige verzekeraars** al 10 jaar op rij gestaag groeit, van 8,83% naar 11,5%.
- Voor wat betreft het aantal zorgverzekerden laat alleen CZ een kleine groei zien, de andere concerns bleven gelijk of zagen een kleine krimp.

2 Resultaten per concern

- I. Opbouw resultaten
- II. Totaalresultaat & ontwikkelingen 2014-2015
- III. Resultaat basisverzekering & ontwikkelingen 2014-2015
- IV. Verzekeringsresultaat & ontwikkelingen 2014-2015
- V. Conclusies

2 Resultaten per concern

Vereenvoudigde* opbouw resultaten jaarcijfers basisverzekering

2 Resultaten per concern

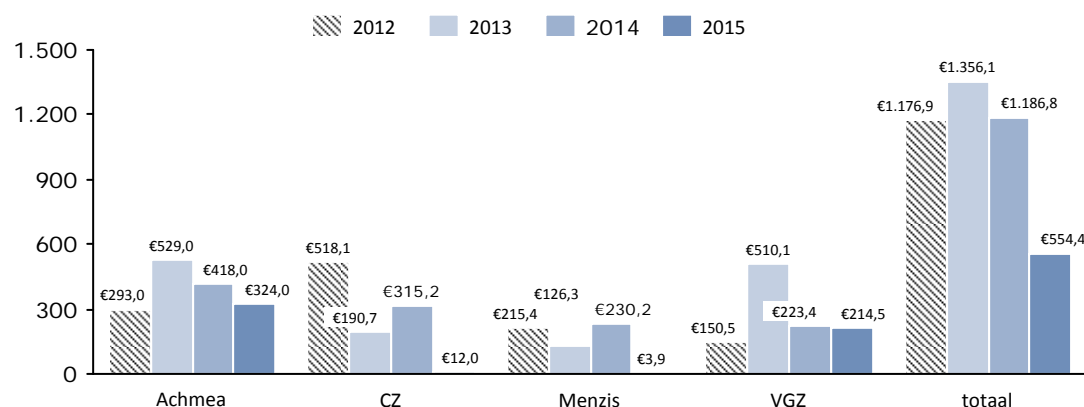
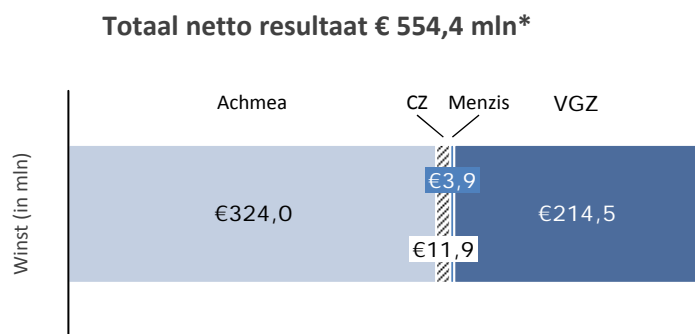
Totaal- of netto resultaat: De vier concerns zagen een krimp van 53% in 2015

- Wanneer we kijken naar het **totaalresultaat** dan zien we dat de vier grootste zorgverzekeraars bij elkaar opgeteld een veel **lager** netto resultaat (-53%) geboekt hebben dan in 2014: - **€632 mln**.
- De hoogte van het totaalresultaat wordt sterk beïnvloed door de hoogte van de **premietekortvoorziening voor het volgende jaar**. Deze voorzieningen zijn dit jaar aanzienlijk hoger dan vorig jaar (gemiddeld +42%). Dit biedt echter slechts ten dele een verklaring voor de lagere resultaten.
- Het veel lagere verzekeringsresultaat is naast de verhoogde premietekortvoorziening een belangrijke oorzaak voor de lagere resultaten (zie ook sheet 12).

Het **totaalresultaat** is het netto resultaat zoals dat in de jaarrekening staat aangegeven. De **belangrijkste** onderdelen van het totaalresultaat zijn het resultaat op de basisverzekering en de **premietekortvoorzieningen** voor het volgende jaar.

Netto resultaat zorgverzekeraars in 2015 (in mln)

Ontwikkeling netto resultaat zorgverzekeraars (in mln)

Bron: jaarverslagen zorgverzekeraars diverse jaren (In tegenstelling tot de verslaggeving tot en met 2014, is dit jaar niet uitgegaan van de DNB cijfers, maar van de jaarcijfers gerapporteerd in de jaarverslagen, hierdoor kunnen de 2012 en 2013 cijfers afwijken van de verslaggeving in 2014). * Voor Achmea is het resultaat uit de jaarcijfers van de verschillende labels opgeteld.

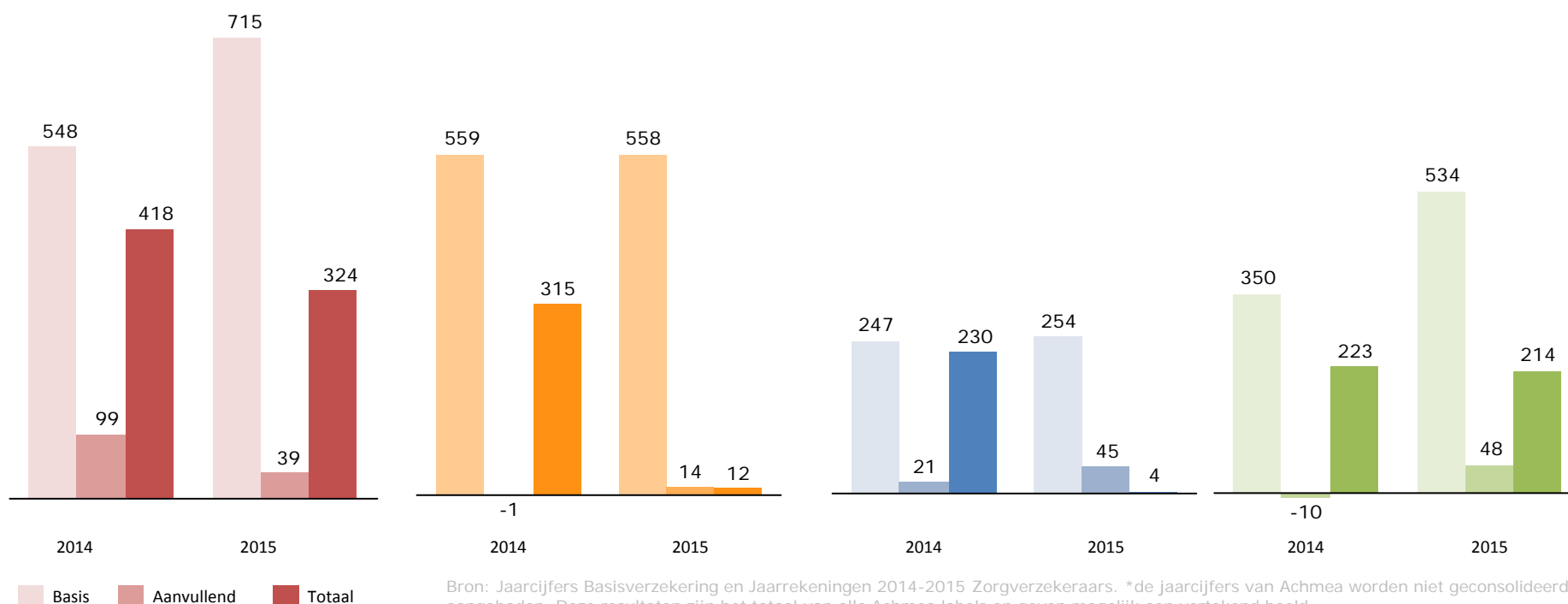
2 Resultaten per concern

Resultaten basisverzekering: basis, aanvullend en totaal

- De resultaten op de *basisverzekering (13)* zijn in totaal enigszins **gestegen** in 2015. Dit is dus **tegengesteld** aan de ontwikkeling van het totaalresultaat.
- Deze stijging geeft echter een vertekend beeld, hier zal dieper worden ingegaan op de volgende slide.
- Met uitzondering van Achmea zijn de geboekte resultaten op de aanvullende verzekeringen afgelopen jaar gestegen.

In onderstaande staafdiagram zijn de 'Basisresultaat' en 'aanvullend resultaat' te zien, maar deze tellen niet op tot het 'totaalresultaat' doordat de premiekortvoorziening nog van het basisresultaat wordt afgehaald.

(Zie ook de appendix)

Bron: Jaarcijfers Basisverzekering en Jaarrekeningen 2014-2015 Zorgverzekeraars. *de jaarcijfers van Achmea worden niet geconsolideerd aangeboden. Deze resultaten zijn het totaal van alle Achmea labels en geven mogelijk een vertekend beeld.

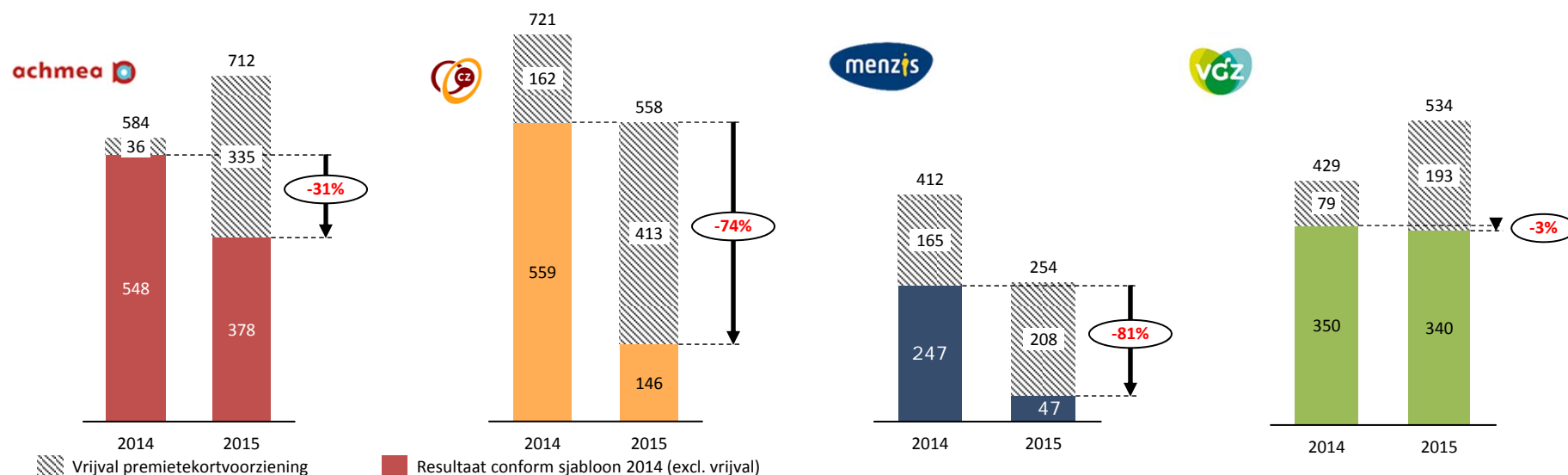
2 Resultaten per concern

Resultaten basisverzekering: daling ten opzichte van 2014*

- De resultaten basisverzekering** zijn dit jaar anders opgebouwd dan in 2014. Doordat het resultaat in 2015 **inclusief** de **vrijval van de premietekortvoorziening** is, lijkt het alsof de resultaten gelijk zijn gebleven of zelfs is gestegen t.o.v 2014.
- Wanneer echter gecorrigeerd wordt voor deze vrijval (post 11 in de jaarcijfers) dan is te zien dat de resultaten op de basisverzekering ook flink gedaald zijn.
- De daling wordt met name veroorzaakt door een grote daling van het verzekeringsresultaat (zie ook volgende slide). De som van de overige posten groeide juist bij alle verzekeraars behalve Menzis (zie ook slide 14).

Het **resultaat op de basisverzekering** is:

- Het verzekeringsresultaat.
- Opbrengsten uit **beleggingen**.
- **Vrijval** van premietekortvoorzieningen voor dat jaar (nieuw voor 2015)
- **Mee-/tegenvallers**.

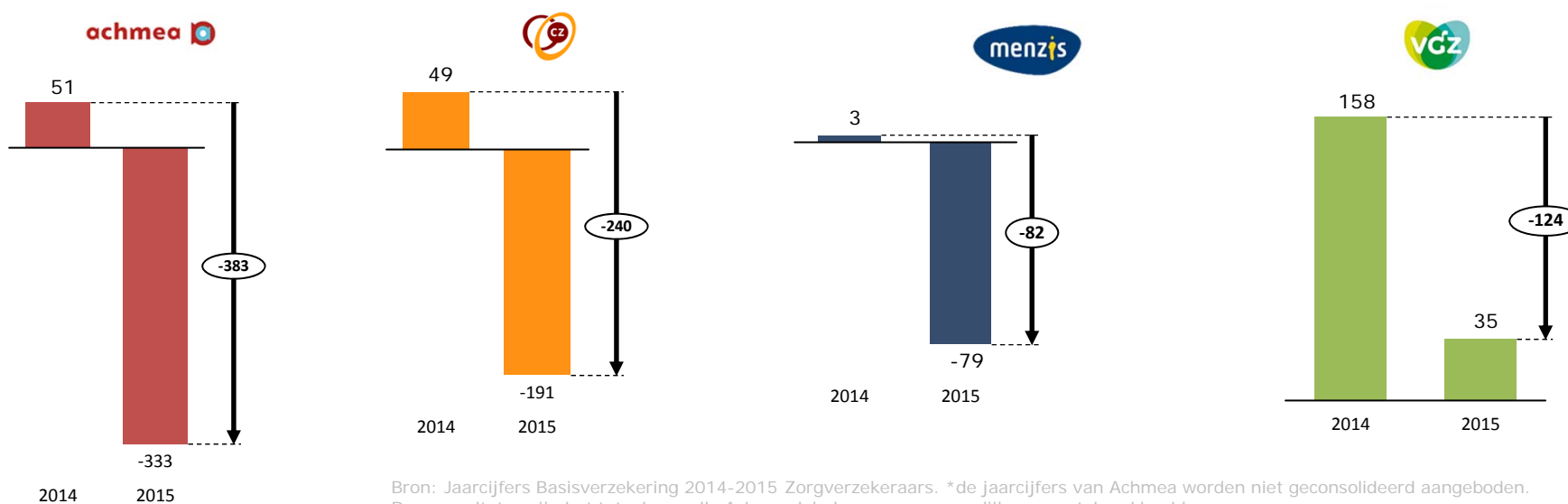
Bron: Jaarcijfers Basisverzekering Zorgverzekeraars 2014-2015. *de jaarcijfers van Achmea worden niet geconsolideerd aangeboden. Deze resultaten zijn het totaal van alle Achmea labels en geven mogelijk een vertekend beeld. **post 13 in de jaarcijfers.

2 Resultaten per concern

Verzekeringsresultaat basisverzekering: negatieve resultaten

- De verzekeringsresultaten van alle 4 de zorgconcerns zijn in **2015 sterk afgenomen**; het verzekeringsresultaat voor **Achmea***, **CZ** en **Menzis** zijn zelfs negatief. Dit betekent dat er minder aan premiegeld is binnengekomen dan er aan kosten zijn gemaakt. In absolute zin was de daling bij Achmea het grootst -€383 mln.
- Opvallend is dat de resultaten van VGZ slechter zijn dan te zien was in het basis- en het netto resultaat. Dat komt doordat de grote post eenmalige mee-/tegenvallers niet meetelt in het verzekeringsresultaat.
- De verslechterde verzekeringsresultaten zijn het gevolg van stijgende bedrijfskosten die niet voldoende gecompenseerd werden met de stijging in premie-inkomsten. De stijging in bedrijfskosten komt voornamelijk door stijgende zorgkosten.

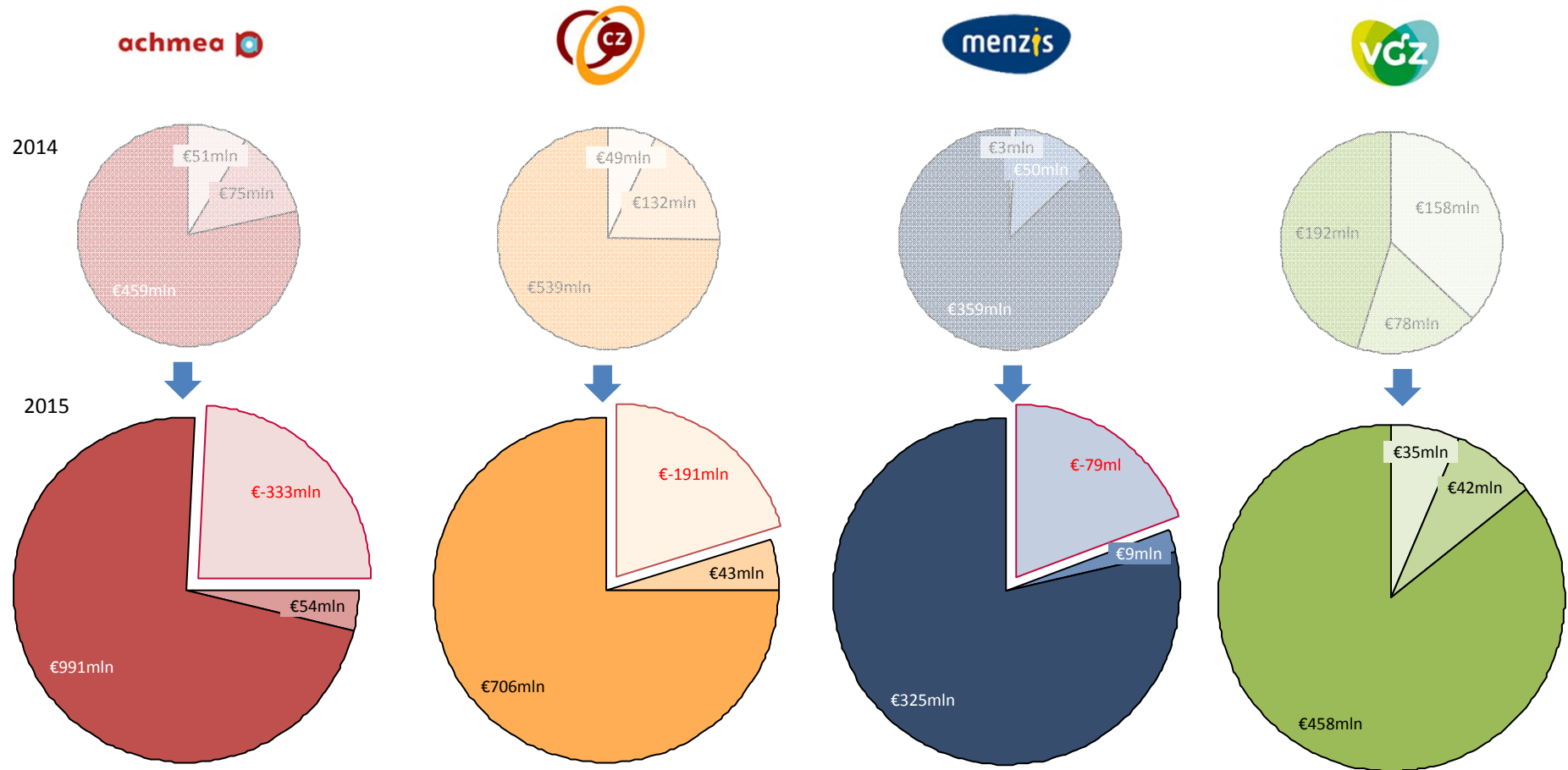
Het **verzekeringsresultaat** is het subtotaal van de premies eigen rekening en bijdrage vereveningsfonds verminderd met bedrijfskosten als zorgkosten eigen rekening, schadebehandelingskosten, reclamekosten, acquisitiekosten en overige bedrijfskosten.

Bron: Jaarcijfers Basisverzekering 2014-2015 Zorgverzekeraars. *de jaarcijfers van Achmea worden niet geconsolideerd aangeboden. Deze resultaten zijn het totaal van alle Achmea labels en geven mogelijk een vertekend beeld.

2 Resultaten per concern

Samengevat: Resultaatopbouw basisverzekering 2014-2015

Verzekeringsresultaat
 Opbrengsten uit beleggingen
 Resultaat uit oude jaren

Bron: Jaarcijfers 2014-2015 zorgverzekeraars. *: De jaarcijfers van Achmea worden niet geconsolideerd aangeboden. Deze cijfers zijn het totaal van alle Achmea zorglabels.

2 Resultaten per concern

Wat betekent dit?

De resultaten zijn ten opzichte van 2014 over de gehele linie kleiner geworden. Dit komt met name doordat verzekeringsresultaten sterk terugliepen (gemiddeld met -€207 mln) én doordat er veel grotere reserveringen voor de premietekortvoorziening werden gemaakt (gemiddeld waren deze 42% groter).

Netto resultaten

- **CZ** zag de grootste teruggang op het nettoresultaat (-€303 mln) bij **VGZ** bleef de teruggang enigszins beperkt (-€8,6mln). **VGZ** profiteerde daarbij van relatief grote meevallers in 2015.
- **CZ** had net als de andere verzekeraars te kampen met teruglopende verzekeringsresultaten en groeiende premietekortvoorzieningen, maar had daarnaast ook een slechtere ratio van mee- en tegenvallers.

Resultaat basisverzekering*

- De terugval op de basisverzekeringsresultaten was net als bij de netto-resultaten het grootst bij **CZ** (-€414mln) en het kleinst bij **VGZ** (-€10mln).
- Hierbij is uitgegaan van de rekenwijze van 2015; in de jaarcijfers is op deze post (13) juist een stijging te zien. Dit komt doordat in tegenstelling tot 2014 de 'vrijval premietekortvoorziening' nu bij dit cijfer is inbegrepen.

Verzekeringsresultaat

- Wanneer gekeken wordt naar het verzekeringsresultaat dan valt op dat deze dit jaar significant zijn afgenomen en negatief zijn bij zowel **Achmea**, **CZ** als **Menzis**.
- Alleen **VGZ** weet een positief verzekeringsresultaat te boeken, ondanks een terugval van €124mln, zij profiteerden van eenmalige meevallers.
- Een negatief verzekeringsresultaat betekent dat er meer kosten waren dan er aan premies binnengekomen is. Dit wordt vooral veroorzaakt door stijgende zorgkosten.
- De negatieve verzekeringsresultaten worden echter ruimschoots afgedekt met de premietekortreserveringen en de meevallers.

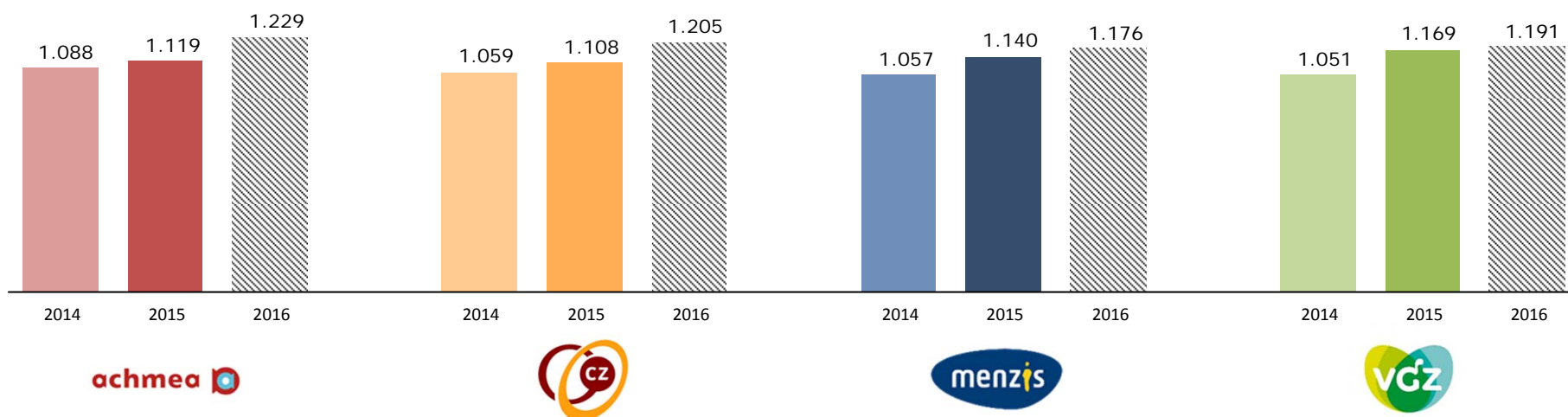
3 Resultaten per verzekerde

- I. Premies per verzekerde
- II. Resultaten per verzekerde
- III. Kosten per verzekerde

3 Resultaten per verzekerde

Ontvangen premie naturabasisverzekering per verzekerde*

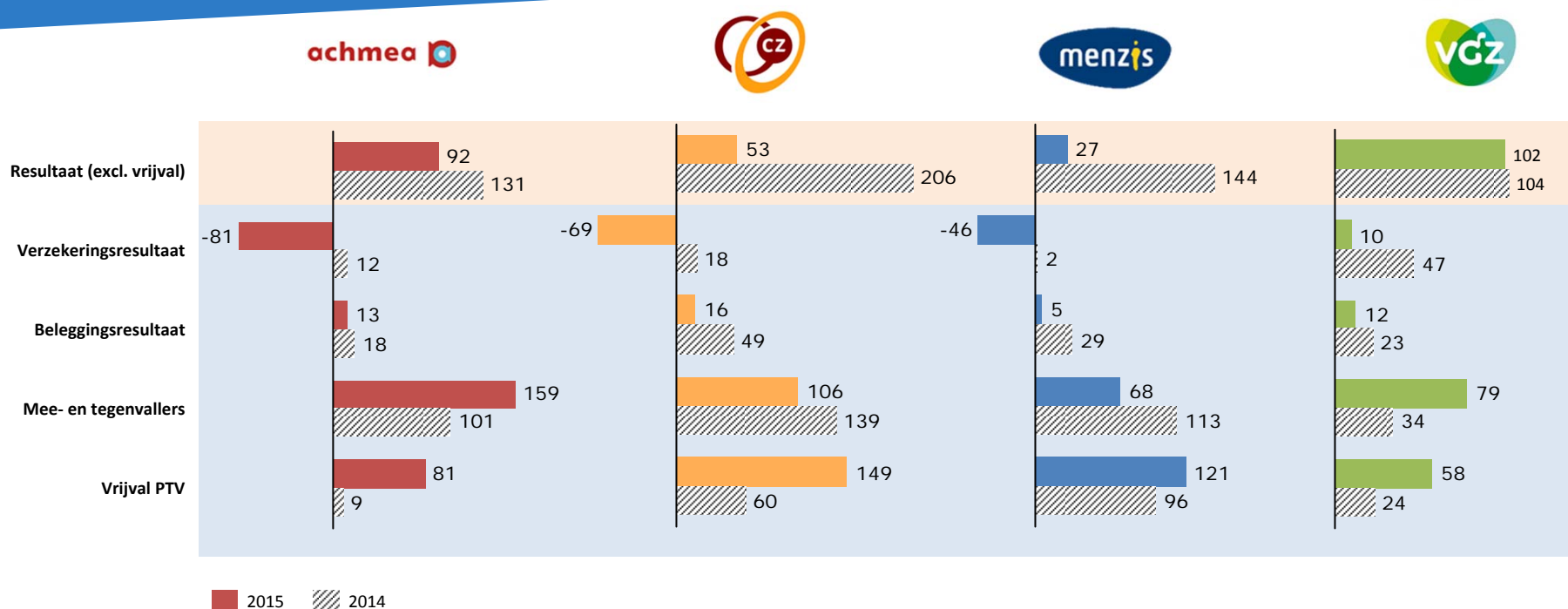
- De premies op de natura basisverzekering zijn in 2015 bij alle zorgconcerns licht gestegen, we verwachten dat deze stijging door zal zetten in 2016**.
- De gemiddelde premie per jaar per verzekerde is van €1.134 in 2015 gedaald van €1.064 gemiddeld in 2014; een stijging van ongeveer €70.
- We zien dat dit op maandbasis betekent dat de gemiddelde premie van €88,65 in 2014 naar €94,50 is gestegen in 2015.
- Zoals in het vorige hoofdstuk te zien was, is de premiestijging niet voldoende geweest om stijgende kosten te dekken. Dit was overigens ook het uitgangspunt voor veel verzekeraars bij de premiestelling voor 2015.

Bron: Jaarcijfers basisverzekering 2014-2015. *: De jaarcijfers van Achmea worden niet geconsolideerd aangeboden. Deze cijfers zijn het (gewogen) gemiddelde van alle Achmea zorglabels. **: 2016 premies zijn gebaseerd op gemiddelden zoals aangeboden op Zorgwijzer.nl en Independer.nl. Het middelen van premies kan een vertekend beeld geven naar gelang de breedte van het productfolio.

3 Resultaten per verzekerde

Resultaten per verzekerde

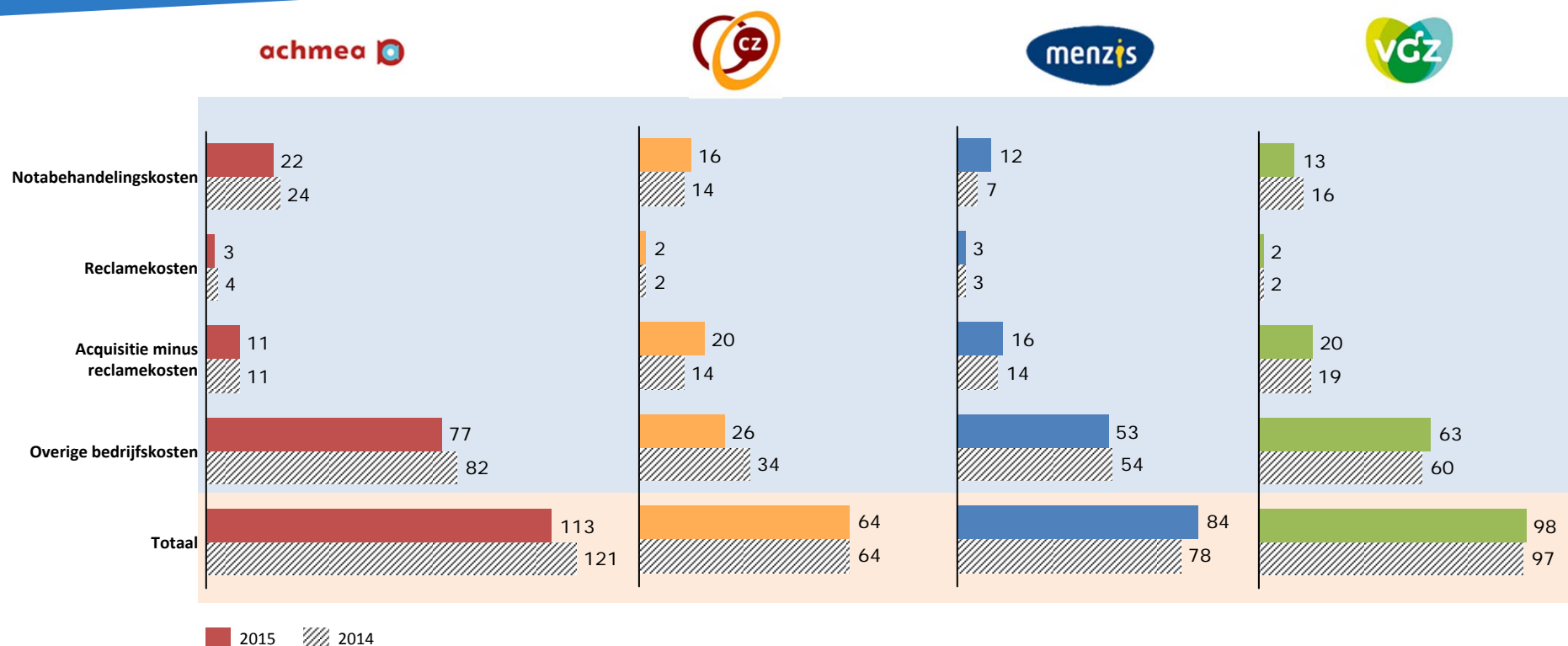

- De resultaten per verzekerde geven in principe een beter beeld van de prestaties dan de totaalresultaten, omdat verschillen die tot stand komen door verschil in concernomvang worden gecorrigeerd.
- Globaal laten de resultaten echter dezelfde teruggang zien; Achmea* boekt het slechtste verzekeringresultaat per verzekerde, VGZ het beste.
- VGZ boekt het beste totaalresultaat, maar het is duidelijk te zien dat mee- en tegenvallers hier sterk aan bijdragen.
- CZ en Menzis laten een grote terugval op het totaalresultaat zien, terwijl VGZ, en in mindere mate Achmea, de terugval wisten te beperken.

Bron: Jaarcijfers 2014-2015 zorgverzekeraars. *: De jaarcijfers van Achmea worden niet geconsolideerd aangeboden. Deze cijfers zijn het (gewogen) gemiddelde van alle Achmea zorglabels.

3 Resultaten per verzekerde

Kosten per verzekerde

- Achmea* heeft de hoogste bedrijfskosten per verzekerde voor het tweede aaneengesloten jaar.
- De overige bedrijfskosten van VGZ zijn als enige gestegen het afgelopen jaar.
- De notabehandelingskosten van Achmea en VGZ zijn in vergelijking met de overige concerns enigszins gedaald.
- CZ heeft met name meer geïnvesteerd in acquisitie in 2015.

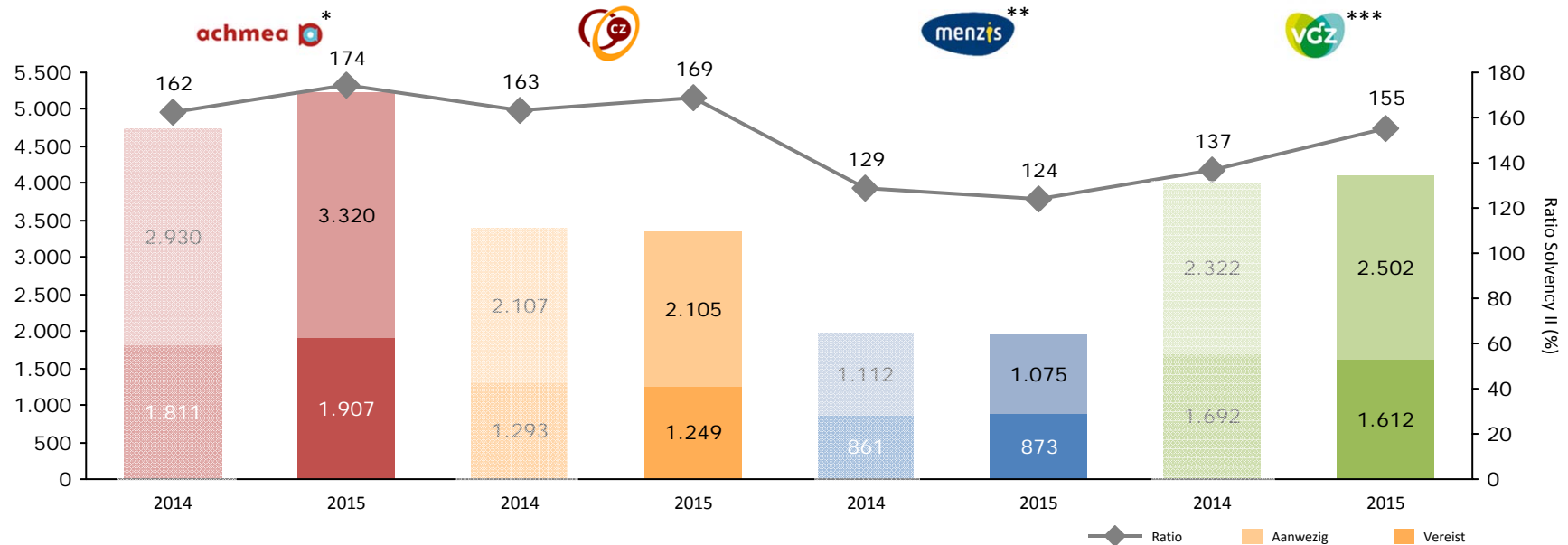
Bron: Jaarcijfers 2014-2015 zorgverzekeraars. *: De jaarcijfers van Achmea worden niet geconsolideerd aangeboden. Deze cijfers zijn het (gewogen) gemiddelde van alle Achmea zorglabels.

4 Solvabiliteit en Bestemming resultaat

- I. Solvabiliteit
- II. Aanwezige overschotten
- III. Bestemming resultaten
- IV. Bestemming per verzekerde
- V. Conclusies

4 Solvabiliteit en Bestemming resultaat

Solvabiliteit: Dekkingsgraad Solvency II

De vereiste reserves zijn onder Solvency II bijna verdubbeld

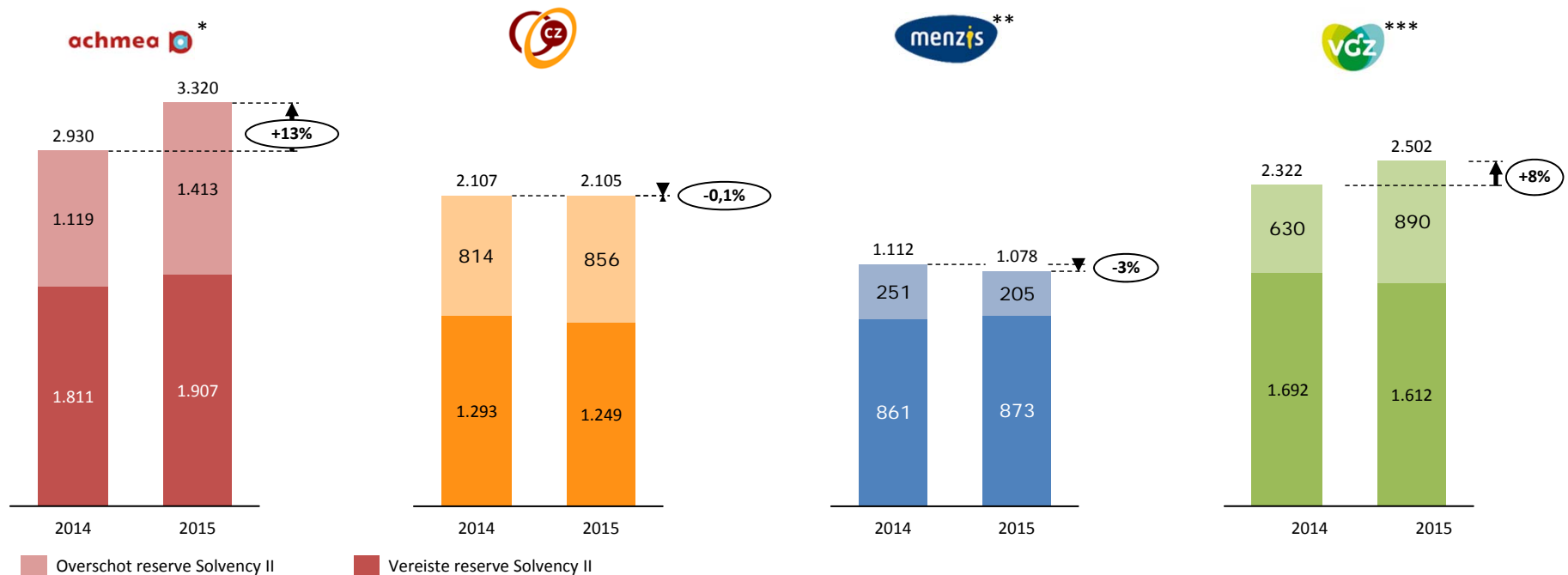
- Met oog op de overgang naar Solvency II, nemen we de Solvency I cijfers niet meer mee in de analyse.
- Met uitzondering van Menzis zijn de dekkingsgraden in 2015 gestegen, waarbij Achmea de hoogste Solvency II ratio's heeft in zowel 2014 als 2015.
- Menzis heeft onder de Solvency II richtlijnen de laagste dekkingsgraden in 2014 en 2015. Ook in absoluut aanwezige reserves scoren zij laag, maar dit wordt ook veroorzaakt door de geringe omvang van Menzis ten opzichte van de andere verzekeraars.

Bron: Jaarcijfers 2014 - 2015 zorgverzekeraars. *de jaarcijfers van Achmea worden niet geconsolideerd aangeboden. Deze cijfers zijn het totaal van alle Achmea zorglabels en geven mogelijk een vertekend beeld. ** Aangeleverd door Menzis. *** Aangeleverd door VGZ, cijfers berekend o.b.v. basis en aanvullende verzekeringen.

4 Solvabiliteit en Bestemming resultaat

Aanwezige overschotten onder Solvency II

- Met meer dan €1,1 mld. aan reserves bovenop de vereiste reserves heeft Achmea de hoogste aanwezige reserves onder Solvency II in 2014. In 2015 heeft Achmea totaal €3,3 mld. aan aanwezige reserves.
- Hoewel de vereiste reserves van VGZ gedaald zijn, is de totale aanwezige reserve van VGZ gestegen naar €2,5 mld. in 2015.
- Menzis heeft daarentegen de minste speling onder de nieuwe solvabiliteitsrichtlijnen, zij hebben “slechts” €205 mln aan reserves boven de vereiste reserve onder Solvency II in 2015.

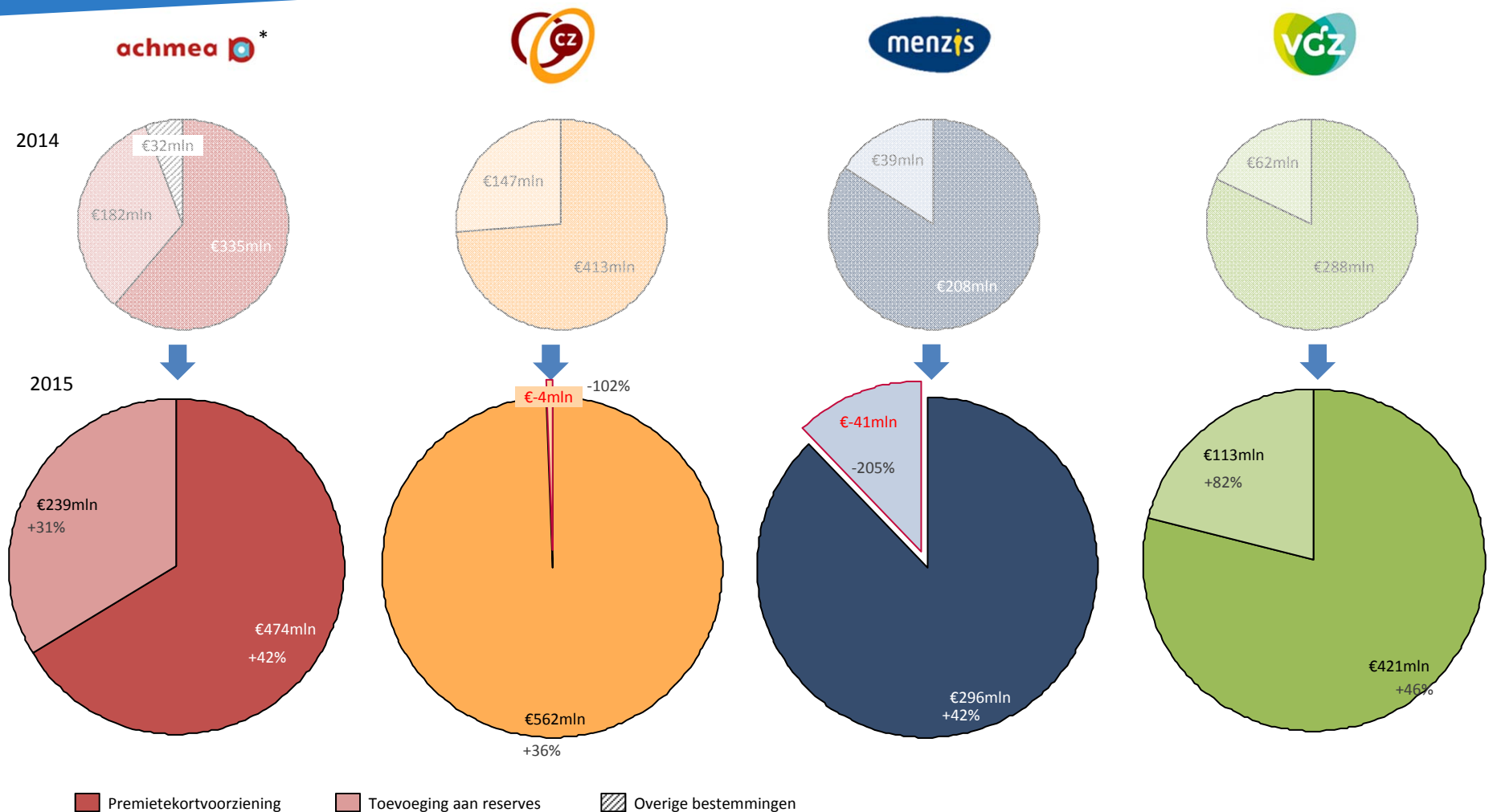

Bron: Jaarcijfers 2014 - 2015 zorgverzekeraars. zorglabels en geven mogelijk een vertekend beeld.

* de jaarcijfers van Achmea worden niet geconsolideerd aangeboden. Deze cijfers zijn het totaal van alle Achmea verzekeringen. ** Aangeleverd door Menzis. *** Aangeleverd door VGZ, cijfers berekend o.b.v. basis en aanvullende verzekeringen.

4 Solvabiliteit en Bestemming resultaat

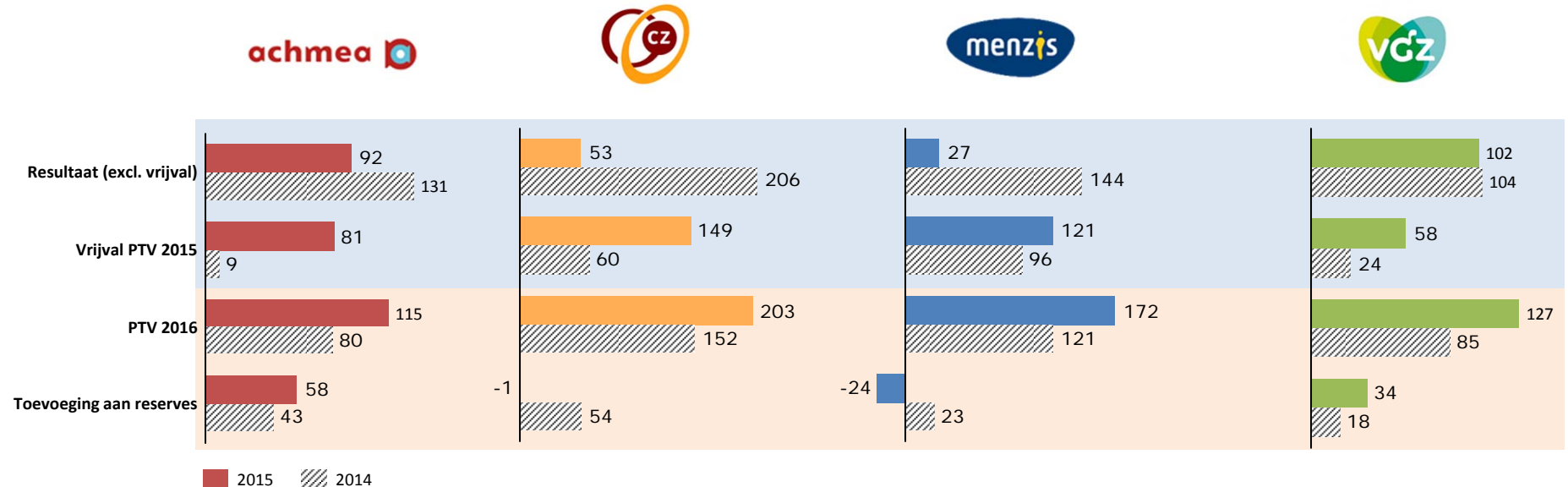
Bestemming resultaten 2015-2016

Bron: Jaarcijfers 2014-2015 zorgverzekeraars. *: de jaarcijfers van Achmea worden niet geconsolideerd aangeboden. Deze cijfers zijn het totaal van alle Achmea labels. FBTO is het enige label dat in 2014 de overschotten als "overig" heeft gecategoriseerd

4 Solvabiliteit en Bestemming resultaat

Bestemming resultaten per verzekerde

- De resultaten per verzekerde geven in principe een beter beeld van de prestaties dan de totaalresultaten, omdat verschillen die tot stand komen door verschil in concernomvang worden gecorrigeerd.
- Bij **CZ** en **Menzis** overstijgt de reservering PTV 2016 veruit het nettoresultaat. Dit wordt gefinancierd met de PTV 2015 en reserves. Ditzelfde geldt voor **Achmea***, maar dan in mindere mate.
- **Achmea** en **VGZ** bouwen hun reserves verder op terwijl **Menzis** en **CZ** juist afbouwen.
- **VGZ** is de enige verzekeraar die meer toevoegt aan de reserves dan vorig jaar.

Bron: Jaarcijfers 2014-2015 zorgverzekeraars. *: De jaarcijfers van Achmea worden niet geconsolideerd aangeboden. Deze cijfers zijn het (gewogen) gemiddelde van alle Achmea zorglabels.

4 Solvabiliteit en Bestemming resultaat

Wat betekent dit?

De **dekkingsgraden** van de verzekeraars krompen sterk onder Solvency II, maar zijn desalnietemin voor alle verzekeraars ruim voldoende.

De verdere opbouw van **reserves** loopt terug. Waar in 2014 in totaal **€430mln** aan reserves werd toegevoegd is dit in 2015 nog maar **€307mln** (-29%). **CZ** en **Menzis** bouwen daarbij de reserves zelfs af. Opvallend is dat **Achmea** een groot deel van het resultaat toevoegt aan de reserves. Dat doen ze ondanks dat zij de hoogste dekkingsgraad hebben van alle concerns (174%).

Daar staat tegenover dat ten opzichte van 2014 de **premietekortvoorzieningen** sterk stijgen. De concerns reserveren allemaal meer voor de premietekortvoorziening van 2016. Waar in 2014 **€1.244mln** werd gereserveerd, wordt voor 2016 **€1.753mln** gereserveerd (+41%). Dit is opvallend aangezien de premietekortvoorzieningen voor 2015 (gemaakt in 2014) ruim voldoende waren om de premietekorten te dekken.

De **premietekortvoorziening** wordt berekend op basis van geraamde schade, geboekte kosten en verdiende premies en dient voor het dekken van tekorten wanneer de berekende premie voor het volgende jaar niet kostendekkend is. Alleen wanneer de verzekeraars de geraamde schade voor 2016 veel hoger inschatten dan voor 2015 dan kan dat de groei in premietekortvoorziening verklaren; er is immers geen premieverlaging voorzien.

Een aantal verzekeraars noemt de premietekortvoorziening '**lagere premie volgend jaar**'. Dit is wellicht verwarrend. Het inzetten van resultaat voor 'lagere premies in 2016' betekent niet dat premies omlaag zullen gaan in 2016; maar dat ze minder zullen stijgen dan nodig zou zijn om kostendekkend te zijn.

5 Resultaten per label

- I. Resultaten Achmea-labels
- II. Resultaten CZ-labels
- III. Resultaten Menzis-labels
- IV. Resultaten VGZ-labels
- V. Conclusies

5 Resultaten per label

Achmea* resultaten 2015 per label (in euro's per premiebetaler tegenover resultaten 2014 (%))

totaal

Premies eigen rekening	1.123	3%	1.108	5%	1.081	4%	1.070	2%	1.108	2%	1.118	2%	1.119	3%
Zorgkosten eigen rekening	2.269	0%	2.777	21%	1.863	3%	1.924	6%	2.360	6%	3.060	9%	2.840	9%
Overige kosten	132	-22%	109	44%	88	17%	114	-25%	79	-6%	114	-12%	113	-10%

Resultaat (incl. vrijval)	295	-	232	-	169	-	232	-	216	-	144	-	173	-
Vrijval PTV 2015	84	+386%	102	+198%	-	-	44	-	-	-	89	+1629%	81	+852%
Verzekeringsresultaat	26	+225%	-123	-547%	-35	-40%	-2	-140%	97	-12%	-98	-597%	-81	-768%
Beleggingsresultaat	19	+12%	19	-69%	4	-43%	13	+0%	11	-27%	12	-7%	13	-27%
Mee- en tegenvallers	166	-25%	235	+68%	200	+48%	177	+11%	108	-52%	141	+93%	159	+58%

Bestemming

Lagere premie 2016	85	+0%	187	+83%	108	-	81	+76%	-	-	112	+29%	115	+44%
Toevoeging aan reserves	210	+30%	44	-44%	61	-48%	151	+14%	134	-62%	31	+63%	58	+33%
Teruggave als percentage van resultaat	29%	-15%	81%	-45%	64%	-	35%	+35%	-	-	78%	+24%	66%	+16%
Solvency II ratio	267%		156%		148%		200%		376%		166%		174%	

Bron: Jaarcijfers 2014-2015 zorgverzekeraars. *: De jaarcijfers van Achmea worden niet geconsolideerd aangeboden. Deze cijfers zijn het (gewogen) gemiddelde van alle Achmea zorglabels.

5 Resultaten per label

Wat betekent dit?

- De premies per verzekerde zijn voor alle Achmea labels gestegen. Bij Avéro Achmea zijn de premies per verzekerde het hoogst.
- Ondanks dat de premies per verzekerde zijn gestegen, is deze stijging niet voldoende om de stijging in de zorgkosten te dekken. Met name De Friesland zag een flinke stijging in zorgkosten en overige kosten.
- Opvallend is dat -op Avéro na- alle labels een negatief verzekeringsresultaat boeken. Vooral Zilveren Kruis en De Friesland vallen hier op.
- De premietekortvoorziening 2015 was bij De Friesland en Zilveren Kruis niet voldoende om het negatieve verzekeringsresultaat te dekken, met de meevallers erbij lukte dat echter wel.
- Alle Achmea labels bouwen extra reserves op ondanks dat zij al (veel) meer reserves hebben dan vereist. OZF valt hier bijzonder op: ondanks een dekkingsgraad van 376%, volharden zij in het opbouwen van reserves.

5 Resultaten per label

CZ resultaten 2015 per label (in euro's per premiebetaler tegenover resultaten 2014 (%))

							totaal	
Premies eigen rekening	1.108	5%	1.120	5%	1.100	4%	1.108	5%
Zorgkosten eigen rekening	2.822	6%	2.951	15%	2.785	7%	2.824	9%
Overige kosten	64	20%	77	3%	59	-8%	64	8%
Resultaat (incl. vrijval)	190	-	265	-	237	-	202	-
Vrijval PTV 2015	149	+121%	231	+492%	119	+303%	149	+150%
Verzekeringsresultaat	-77	-505%	-97	-49%	-21	-147%	-69	-483%
Beleggingsresultaat	16	-67%	13	-77%	15	-69%	16	-67%
Mee- en tegenvallers	102	-29%	118	+37%	124	-8%	106	-24%
Bestemming								
Lagere premie 2016	201	+34%	269	-1%	185	+54%	203	+34%
Toevoeging aan reserves	-11	-118%	-4	+98%	52	-51%	-1	-102%
Teruggave als percentage van resultaat	106%	+49%	102%	-71%	78%	+47%	100%	+35%
Solvency II ratio	164%		311%		179%		169%	

Bron: Jaarcijfers 2014-2015 zorgverzekeraars.

5 Resultaten per label

Wat betekent dit?

- Alle labels van CZ zagen een stijging in premies per verzekerde. De premie van OHRA is het laagst en bovendien ook het minst gestegen ten opzichte van afgelopen jaar.
- In vergelijking met de overige CZ labels, stegen de zorgkosten van OHRA het minst en daalden de overige kosten per verzekerde. De zorgkosten waren voor Delta Lloyd het hoogst.
- Alle labels van CZ zagen een krimp in hun verzekerings- en beleggingsresultaat.
- Met uitzondering van Delta Lloyd is de reservering voor de premietekortvoorziening flink opgeschroefd waarvoor ook de reserves worden aangesproken.
- De hoge dekkinggraad van Delta Lloyd is binnen het concern opvallend.

5 Resultaten per label

Menzis resultaten 2015 per label (in euro's per premiebetaler tegenover resultaten 2014 (%))

	menzis		anderzorg ^{nl}		azivo		Totaal	
Premies eigen rekening	1.150	7%	1.041	14%	1.228	10%	1.140	8%
Zorgkosten eigen rekening	3.090	12%	1.492	5%	3.628	8%	2.916	11%
Overige kosten	88	21%	61	33%	61	-3%	84	21%
Resultaat (incl. vrijval)	137	-	199	-	199	-	148	-
Vrijval PTV 2015	126	+26%	81	-8%	138	+218%	121	+26%
Verzekeringsresultaat	-54	-2800%	5	+145%	-42	-283%	-46	-2400%
Beleggingsresultaat	5	-84%	2	-86%	7	-78%	5	-83%
Mee- en tegenvallers	59	-52%	112	+58%	95	+32%	68	-40%
Bestemming								
Lagere premie 2016	171	+36%	168	+107%	190	+38%	172	+42%
Toevoeging aan reserves	-35	-217%	32	+633%	9	+175%	-24	-204%
Teruggave als percentage van resultaat	125%	+54%	84%	-23%	95%	-14%	116%	+30%
Ratio Solvency II	124%		115%		124%		124%	

5 Resultaten per label

Wat betekent dit?

- De premies per verzekerde van Anderzorg zijn het hardst gestegen, desalniettemin is de premie het laagst van alle geanalyseerde labels.
- Opvallend is dat in vergelijking met de andere labels, de zorgkosten per verzekerde van Anderzorg significant lager liggen. Dat komt onder andere door de specifieke doelgroepfocus van het label.
- Waar de overige kosten van de Menzis labels gestegen zijn, zijn de kosten per verzekerde voor Azivo juist afgenomen.
- Zowel Menzis als Azivo hebben een negatief verzekeringsresultaat geboekt. Anderzorg liet daarentegen juist een positief resultaat en groei zien.
- Alle labels van Menzis hebben reserves die relatief dicht bij de Solvency II norm blijven. Opvallend is dat het label Menzis, ondanks een relatief bescheiden dekkingsgraad, toch de reserves verder afbouwt.

5 Resultaten per label

VGZ resultaten 2015 per label (in euro's per premiebetaler tegenover resultaten 2014 (%))

totaal

Premies eigen rekening	1.243	7%	1.084	16%	1.148	9%	1.170	13%	1.140	10%	1.186	12%	1.169	11%
Zorgkosten eigen rekening	1.239	-7%	2.001	-1%	3.050	-12%	-2.235	-4%	-2.456	-7%	-3.015	-9%	-2.755	-8%
Overige kosten	123	9%	85	14%	80	21%	92	-17%	101	1%	102	2%	98	2%

Resultaat (incl. vrijval)	93	-	162	-	172	-	191	-	150	-	159	-	161	-
Vrijval PTV 2015	0	-100%	75	-34%	24	+2635%	70	+455%	26	-	79	+142%	58	+146%
Verzekeringsresultaat	65	-44%	-5	+77%	56	-55%	17	-41%	12	-80%	-6	-123%	10	-79%
Beleggingsresultaat	0	-100%	16	-50%	12	-52%	14	-48%	13	-48%	13	-38%	12	-48%
Mee- en tegenvallers	28	+600%	76	-15%	80	+45%	90	+1400%	99	+1314%	72	+67%	79	+132%

Bestemming

Lagere premie 2016	120	-3%	201	+45%	116	+43%	154	+67%	151	+66%	108	+40%	127	+49%
Toevoeging aan reserves	-27	-486%	-39	+3%	56	-54%	36	+220%	-1	-	51	+292%	34	+89%
Teruggave als percentage van resultaat	129%	+36%	124%	-11%	67%	+40%	81%	-45%	101%	+1%	68%	-21%	79%	-4%
Solvency II ratio	279%		231%		166%		122%		163%		146%		155%	

5 Resultaten per label

Wat betekent dit?

- De geboekte premies per verzekerde voor het label VGZ Cares zijn het hoogst in vergelijking met de andere VGZ labels. De premie van VGZ Cares is dan ook het minst gestegen.
- De zorgkosten per verzekerde zijn voor alle VGZ labels gedaald, de overige kosten zijn daarentegen gestegen.
- De resultaten liepen bij VGZ terug, maar niet zo sterk als bij de andere verzekeraars. Het concern laat als enige een positief (total)verzekeringresultaat zien.
- Binnen het concern lieten alleen VGZ Zorg en UMC een negatief verzekeringresultaat zien.
- De labels met de hoogste dekkingsgraden (VGZ cares en UMC) bouwen hun reserves af, de labels met de laagste dekkingsgraden (VGZ zorg en IZZ) bouwen hun reserves juist op.

5 Resultaten per label

Wat betekent dit? Voor alle labels

- Het Menzis label **Anderzorg** heeft de laagste geboekte premie per verzekerde.
- De zorgkosten van **Azivo** zijn het hoogst van alle zorglabels. Dit kan te maken hebben met de sociale inslag van het label; Azivo hanteert geen medische selectiecriteria.
- Het verzekeringsresultaat was in 2015 voor alle concerns **negatief**, met uitzondering van **VGZ**. Hieruit zou je kunnen concluderen dat de premiestelling dit jaar behoorlijk scherp was.
- **VGZ** deed het relatief goed. 4 van de 6 VGZ labels leveren een positief verzekeringsresultaat, terwijl bij overige labels slechts 3 van de 12 een positief verzekeringsresultaat presenteerden.
- **De Friesland** boekte het slechtste verzekeringsresultaat met **-€123,-** per premiebetaler, **OZF** het beste met **+€97,-**. Beiden zijn labels van Achmea.
- **OZF** heeft ook veruit de hoogste dekkingsgraad met 376% (Solvency II). Opvallend is dat **OZF** ondanks deze hoge dekkingsgraad reserves op blijft bouwen).
- **Anderzorg** van **Menzis** heeft de laagste dekkingsgraad met 115%.
- Overall daalde de opbouw van reserves in 2015 sterk. **VGZ** valt op doordat zij ten opzichte van 2014 juist **meer** zijn gaan oppotten. **CZ** valt op doordat alle labels reserves afbouwen.

6 Conclusies

Verslechterde resultaten door hogere zorgkosten

6 Conclusies

Kleinere resultaten, grotere premietekortvoorzieningen.

- De vier grote zorgverzekeraars Achmea, CZ, Menzis en VGZ hebben een stuk **minder positieve resultaten** gepresenteerd dan in 2014, in totaal is het totaalresultaat meer dan gehalveerd ten opzichte van 2014. Met name CZ en Menzis zagen een forse daling in netto resultaat.
- Deze terugval wordt veroorzaakt door **negatieve verzekeringsresultaten én grotere premietekortvoorzieningen** voor 2016.
- De negatieve verzekeringsresultaten werden met name veroorzaakt door stijgende zorgkosten die niet konden worden gedekt met de licht gestegen premie-inkomsten. Veel verzekeraars verklaren bewust te hebben ingezet op niet kostendekkende premies, zodat premiestijgingen beperkt kunnen blijven en opgebouwde overschotten kunnen terugvloeien naar de consument.
- De tekorten werden ruimschoots afgedekt met de daarvoor bestemde gemaakte premietekortvoorzieningen en meevallers. Alleen de labels *Zilveren Kruis*, *De Friesland* en *FBTO* (allen Achmea) reserveerden in 2014 te weinig om tekorten in 2015 te kunnen dekken.
- Voor 2016 worden nog grotere premietekortvoorzieningen gereserveerd. Dat moet betekenen dat de verzekeraars sterk stijgende zorgkosten anticiperen, want de premie-inkomsten dalen niet.

Overschotten verzekeraars nog steeds aanzienlijk onder Solvency II

- De vereiste reserves verdubbelen bijna onder de richtlijnen van Solvency II, waarmee de dekkingsgraden grofweg halveren. Desondanks hebben de verzekeraars nog steeds forse reserves tot hun beschikking die de vereiste reserves (ver) overstijgen.
- Achmea en VGZ vullen ook in 2015 hun reserves verder aan.

6 Conclusies

Grote verschillen tussen de onderliggende zorglabels

- **VGZ** deed het relatief goed. 4 van de 6 VGZ labels leveren een positief verzekeringsresultaat, terwijl bij overige labels slechts 3 van de 12 een positief verzekeringsresultaat presenteerden.
- **OZF** (Achmea) heeft veruit de hoogste dekkingsgraad met 376% (Solvency II), **Anderzorg** van **Menzis** heeft de laagste dekkingsgraad met 115%. Opvallend is dat **OZF** ondanks deze hoge dekkingsgraad reserves op blijft bouwen.

Overall prestaties zorglabels met het oog op de consument

- Om de resultaten van de 18 verschillende zorglabels eenduidig te kunnen vergelijken zijn zij op drie criteria beoordeeld:
 - De aanwezige reserves ten opzichte van de reserves die daadwerkelijk vereist zijn onder Solvency II
 - De hoogte van de premies
 - De kosten per verzekerde (totaal van schadebehandelingskosten, reclamekosten, acquisitiekosten minus reclamekosten, overige bedrijfskosten) per verzekerde
- De drie criteria zijn geranked van 1 (zeer slecht) tot 10 (zeer goed) en worden uiteindelijk gemiddeld (zie volgende slides).

6 Conclusies

Beoordelingscriteria

De aanwezige reserves worden beoordeeld door deze af te zetten tegen de vereiste reserves onder Solvency II. De vereiste reserves (post 21) zijn derhalve als ratio genomen van de aanwezige reserves onder Solvency II (post 20).

Wanneer de reserves veel groter zijn dan vereist dan levert dit een lage score.

Premie per verzekerde wordt beoordeeld door de premie hoogte (post 1a) af te zetten tegen de andere labels.

Als de premie per verzekerde relatief hoog is dan levert dat een lage score.

De kosten per verzekerde wordt beoordeeld door het totaal van de schadebehandelings-, reclame-, acquisitie- en overige bedrijfskosten, dus excl. zorgkosten eigen rekening (post 2), te scoren ten opzichte van de geboekte kosten van de overige zorglabels.

Als de kosten per verzekerde relatief hoog is dan levert dat een lage score.

6 Conclusies

Anderzorg scoort gemiddeld het hoogst, VGZ Cares het laagst

		Score reserve	Score premiehoogte	Score kosten
1	Avero Achmea	1	3	1
2	De Friesland	3	4	2
3	FBTO	4	5	4
4	Interpolis	2	5	2
5	OZF Achmea	1	4	4
6	Zilveren Kruis	3	4	2
7	CZ	3	4	5
8	Delta Lloyd	1	4	4
9	OHRA	3	4	5
10	Menzis	5	3	4
11	Azivo	5	1	5
12	Anderzorg	5	5	5
13	VGZ Cares	1	1	1
14	UMC	2	4	4
15	IZA	3	3	4
16	IZZ	5	2	3
17	Univé	3	3	3
18	VGZ	4	2	3

- Met name het Menzis-label **Anderzorg**, scoort op alle drie de criteria erg goed. Zij houden relatief weinig reserves achter en hanteren tegelijkertijd lage premies. Hoewel dit voor de consument zeer positief is, moet er wel een kanttekening worden geplaatst over wat dit kan betekenen voor de prestaties als bedrijf op termijn.
- **VGZ Cares** scoort op alle drie de criteria erg laag. Zij hebben de hoogste reserves en kosten en hanteren hoge premies.

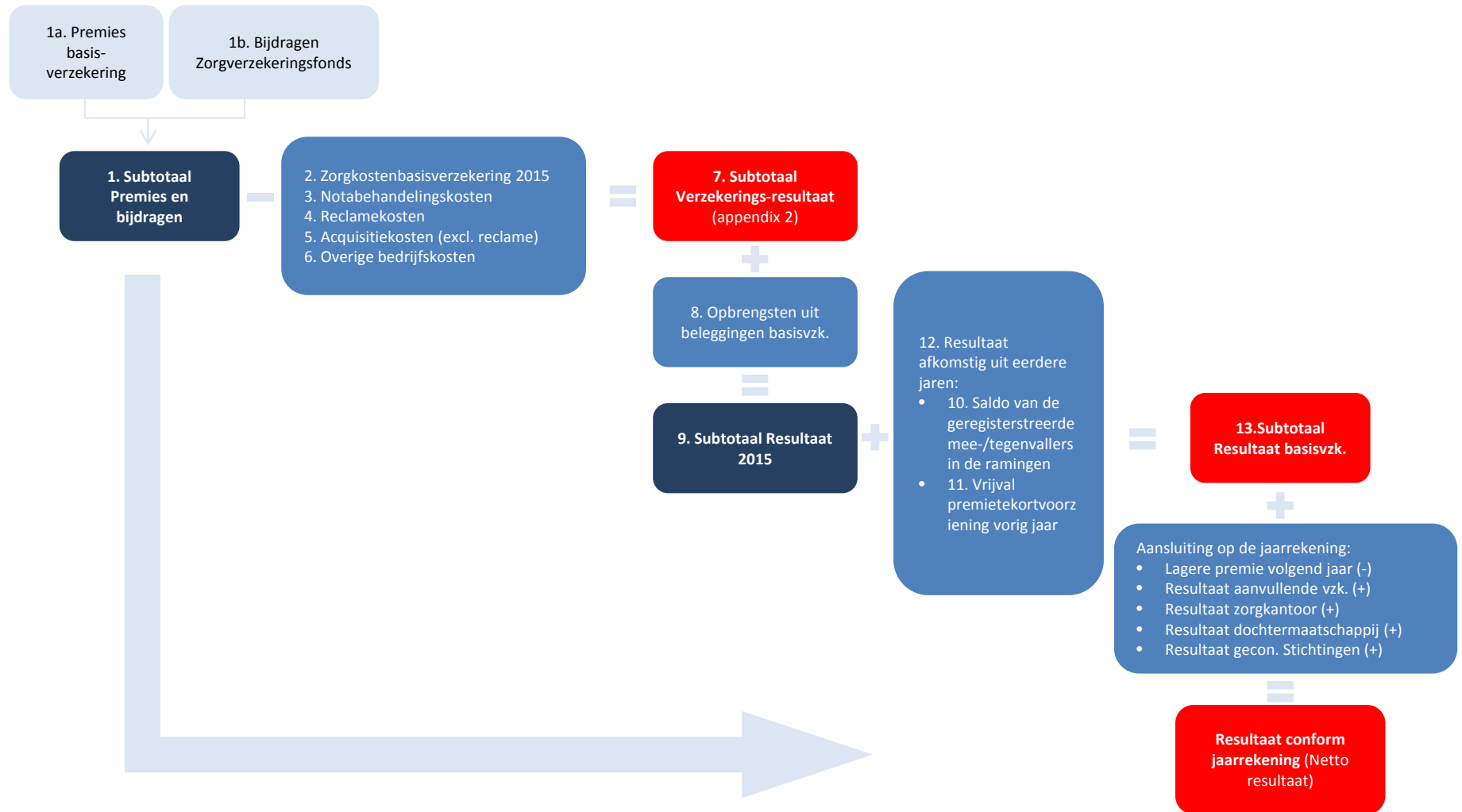
6 Conclusies

Wat betekent dit?

- Op concern-niveau wordt **Menzis** gemiddeld het hoogst beoordeeld, de score op premie hoogte valt relatief laag uit in vergelijking met de overige criteria doordat het label Azivo een erg hoge premie per verzekerde hanteert.
- **CZ** doet het in 2015 goed op het gebied van premieverlaging en het drukken van de kosten, echter hebben zij nog wel relatief hoge overschotten, dit geldt met name voor het label Delta Lloyd.
- **Achmea** heeft relatief hoge overschotten en maken hoge kosten. Dit geldt met name voor het Achmea-label Avéro Achmea. Ook OZF, maakt het net zoals vorig jaar weer bont.
- **VGZ** wordt op basis van de drie gestelde criteria gemiddeld als laagst beoordeeld. Dit komt met name door het label VGZ Cares. Het VGZ-label scoorde namelijk het laagst van alle overige zorglabels.

6 Conclusies

Appendix 1: Opbouw resultaten jaarcijfers basisverzekering

Bron: Jaarcijfers 2015 zorgverzekeraars.